

Ղ.ԱՂԱՅԱՆ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՊԵՏԷՐԱՆ

38/0

Հ Մ Դ Ի Ի - 0 5

ՂԱԶԱՐՈՍ ԱՂԱՅԱՆ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՊԵՏՂԱՑ

ՀԼԿՏԵՍ ԿԿ ԿԻՑ ՄԱՆԿԱԾԱՊԱՆԵԿԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ
ՅԵՐԵՂԱՆ 1938

- 6 FEB 2013

6459

Պատ. խմբագիր՝ Ռ. Զարյան
Տեխ. խմբագիր՝ Ան. Գառնապետյան
Սրբազրիչ՝ Թ. Լուսինյան

891.995 սԿ.
Ս-44

ԹՈՂՆԻԿՆԵՐ

ԱՂՈՒՆԱԿ

Ղ՛ՐԼ — ղ՛ՐԼ — ղ՛ՐԼ,
Ս՛ — ղ՛ՐԼ — ղ՛ՐԼ,
Նա՛կ, նա՛կ
Ա. — ղ՛ՐԼ նա՛կ,
Թ՛Ր՝ ռռռ...

1689

38

Ֆլադիխին լրագրի Կ.—4703 Հրատ 1250
Գառնիք 1080 Տիրած 4000
Թուղթ. 62x94 Տպարարական Աճ մամ.
Մեկ մամ. 30720 նիշ հեղինակային 1 մամ.
Հանձնված և արտադրության 20 սեպտեմբերի 37 թ.
Ստորագրված և տպագրության 27 դեկտ. 1937
Գինը 50 կ.

Պետական տպարան, Յերևան, Լենինի փող 63

ԿԱԶԱՂԱԿ

Չան — չան — չան,
Կա — չան — չան,
Ղանկ — զանկ,
Կա — չա — զանկ,
Թր՛ոռո...

Ծ Ի Տ Ի Կ

Ծիա եմ, ծիա եմ, ծըվըլում եմ,
Ճիի՛կ, ճիի՛կ, ճիի՛կ,
Վոստոստոստում եմ, թռչկոտում եմ,
Տիի՛կ, տիի՛կ, տիի՛կ,
Արի, թեվիկ,
Արի, փեարիկ,
Վոր յես դառնամ
Փոքրիկ ծիտիկ:
Փոքրիկ ծիտիկ
Պիծիկ միծիկ
Թր՛ոռո...

Ա Ք Ա Ղ Ա Ղ

Աքաղաղը կանչում է,
— Ծուլըուզն,
Ղու — զու — զո՛ւ.
Պառավ նանը զարթնում է,
— Տա — տա — տա՛ն,
Պա — պա — պա՛ն...

Աքլար, ինչո՞ւ կանչեցիր,
ինչո՞ւ նանին զարթեցրիր,
Ա՛խ դու — դո՛ւ,
Ա՛յ Ղու — Ղո՛ւ:

Ա՛յ նանի, Ղա՛ն նանի,
Մեզ մի վեր կացնի,
Թող մի քիչ ել մնանք,
Քնից լավ կշտանանք:

Աքլարը շուտ է կանչում,
Աքլարը քեզ է խաբում,
Աքլար, ինչո՞ւ կանչեցիր,
ինչո՞ւ նանին զարթեցրիր,
Ա՛խ դու — դո՛ւ
Ա՛յ Ղու — Ղու...

Ա Ր Ե Գ Ա Կ

Արև-արև, յեկ, յեկ,
Զիզի քարին վեր յեկ.
Սե-սե ամպեր, հեռացեք
Արևին ճանպա տըվեք:

Թողեք դա գա մեզ մոտ
Իրա լույսին ենք կարոտ.
Կարմիր արև, յեկ, յեկ,
Նախշուն քարին վեր յեկ:

Արևն հաղթեց ամպերին,
Շողքը ձգեց սարերին,
Զիզի քարը տես, տես,
Պսպրղում է փոսկու պես:

Սիրուն արև, միշտ յեկ,
Զիզի քարին վեր յեկ:

ԾԻՏԸ ՅԵՎ ԲԱԶԵՆ

Ծիտը ծառին ծլվլլում է —

— Ծիվ, ծիվ, ծիվ.

Բազեն գլխին պտըտվում է —

— Վո՛ւյ, վո՛ւյ, վո՛ւյ...

Ծիտը լռեց, ծիտը վախեց —

— Վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ...

Բազե, թը՛ռռ, բազե թը՛ռռ —

— Հա՛յ, հա՛յ, հա՛յ...

Բազեն թռավ,

Բազեն փախավ,

Ի՞նչ լավ ելավ

— Հե՛ — հե՛ — հե՛...

Ծիտիկ, միտիկ, պիծիկ միծ

Պրտպրտուրիկ, չըպըտուրիկ,

Դու լավ պրծար չար բազեյի

Սուր ճանկերից, հա՛ — հա՛ — հա՛...

ԱՌԱՎՈՏԸ ԳՅՈՒՂՈՒՄ

Արեգակը դուրս է յեկել

Պսպրդալով,

Շողքը հերթից ներս է ընկել

Շողշողալով.

Ծիտը ծառին կշկշում է

Ծըվլլալով,

Չորումն ատուն քրչքրչում է

Վըշվըշալով.

Ծույլ աղայի քունն է տարել

Խըմփալով.

Տրեխները շունն է տարել

Մըմըռալով:

Ճ Ա Խ Ա Ր Ա Կ

Մանիր, մանիր, իմ ճախարակ,
Մանիր սիպտակ մալանչներ,
Մանիր թելեր հաստ ու բարակ,
Վոր յես հոգամ իմ ցավեր:

Ձեթ եմ ածել ականջներդ,
Նոր շինել եմ շրտըվիկ,
Դեհ, շուտ շարժիր լայն թևերդ
Վոստեր շինիր սրբուլիկ:

Մանիր, մանիր, իմ ճախարակ,
Լիսեռնիկըդ պտրտիր,
Մանիր թելեր հաստ ու բարակ
Իլիկիդ վրա փաթաթիր:

Տիգրանիկս գուլպա չունի,
Հանդ ե գնում վոտարաց,
Գաբրիելս չուխա չունի,
Միշտ անում ե սուգ ու լաց:

Մանիր, մանիր, իմ ճախարակ,
Մանիր սիպտակ փաթիլներ,
Մանիր թելեր հաստ ու բարակ,
Վոր յես հոգամ իմ ցավեր:

Չրվալ չունենք, չաթու չունենք,
Վոչ սամոտեն, վոչ պարան,

Այսպես աղքատ դեռ յեղած չենք,
Կտրվել ե ամեն բան:

Դեռ հարս եյի, վոր գործեցի
Քանի կարպետ, խալիչա,
Բայց դրանցից շուտ գրկվեցի,
Հիմա չունեմ մի քեչա:

Կարմիր որբս յերբ սևացավ
Յեվ պարտք մնաց՝ թեև քիչ,
Պարտատիրոջ սիրտն ել սևցավ
Յեկավ տարավ ամեն ինչ:

Մանիր, մանիր, իմ ճախարակ,
Մանիր սիպտակ քուլաներ,
Մանիր թելեր հաստ ու բարակ,
Վոր յես հոգամ իմ ցավեր:

ՏԱՎԱՐԱԾԻ ՃԱՇԸ

Մի խամ տավարած,
Բավական քաղցած,
Աղբբի մոտ նստած,
Ուտում եր չոր հաց:

— Յամաք մի ուտիլ,
Ասաց ընկերը:

— Բա ինչո՞վ ուտեմ,
Ուրիշ բան չունեմ:

— Դանակով, յեղբայր, դանակով...

— «Այդ լավ ասացիր.
Դանակով կտրեմ,
Ջրումը թրջեմ,
Ել ցամաք չուտեմ»...

ՀՈՎՎԻ ԱՆԿՈՂԻՆԸ

Սարի լանջն է մահճակալ...
Չեչոտ քարը՝ գլխակալ.
Մի հին կարպետ ուտերին,
Այս է հովվի անկողին:

Յերբ անձրև է կաթկաթում,
Յե՛վ կարպետը թրխկթրխկում,
Հովիվն անուշ քնի մեջ
Քաղցրը յերազ է տեսնում:

Յե՛վ խնդում, ծիծաղում.
Ուխա՛յ, ուխա՛յ, սիրուն հովիվ
Քունդ անուշ...

ՋԱՂԱՑՊԱՆԻ ՔՈՒՆԸ

Յերեք-չորս հատ ջաղացաքար,
Կարգով շարված պտըտվում են,
Իրենց ահեղ գոռգոռոցով
Ամբողջ շենքը դղրրդում են:

Չանչախսների չբխկչբխկոցից
Մարդի ահանջ խլանում է,
Իսկ ջաղացպանն ալրաթաթախ,
Սոր քունն ընկած խրոբմփում է:

Բայց ջաղացը յեթե հանկարծ
Կտրե ձայնը, լռե, սառչի,
Ինչպես մի թունդ թնդանոթից՝
Ջաղացպանը վեր կըթռչի...

ՊԱՌԱՎԻ ՇՈՐԹԸ

Ձյուն եր գալիս փաթիլ-փաթիլ
Հեան ել անձրև կաթիլ-կաթիլ,
Այս միջոցին մի պառավ կին
Հորթ եր փնտռում դաշտի միջին:

Կովը յեկավ տավարիցը,
Կուրծ ու ծրծեր կաթով լիքը.
«Հորթուկս ուր ե», նա բառաչեց,
Սեղճ պառավին լացացրեց:

Մինչդեռ այսպես պառավ ու կով
Վողբում եյին լաց ու կոծով,
Հանկարծ լավեց մի բարակ ձայն,
Կովն իմացավ, վոր հորթն է այն:

Կովը վազեց բառաչելով,
Պառավն յետքից արեքտընքալով,
Կորած հորթը մորը գտավ,
Լիք ծրծերը բերանն առավ:

Ծրծեց բուրբ կաթն ու տուզեց,
Տանախկնոջը բան չբթողեց.
Բայց պառավը այս անգամին
Սիրով ներեց չար հորթուկին:

ՀՆՁՎՈՐՆԵՐ

Ահա յեկավ խոտ հարողը,
Ուսին զրած գերանդին,
Բոլոր խոտը սա հարել է,
Բան չի թողել մեր հանդին:

— Այ խոտ հարող, ասա տեսներք,
Դու ինչպես ես խոտ հարում,
— Այսպես ահա, լավ նայեցեք,
Յես այսպես եմ խոտ հարում —
Հի՛ պ, հո՛ պ,
Հի՛ պ, հո՛ պ:

— Ախ, ե՛նչ լավ է, յեկ սովորենք
Մենք ել այսպես խոտ հարենք —
Հի՛ պ, հո՛ պ,
Հի՛ պ, հո՛ պ:

*
*
*

Ահա յեկավ մեր հնձողը,
Ձեռքին փայտե մատնոցներ
Պատրաստել է սուր մանգաղը,
Պետք է հնձի մեր արտեր:

— Հնձող յեղբայր, ասա տեսներք,
Դու ինչպես ես հուճճ անում:

Այսպես ահա, լավ նայեցեք,
Յես այսպես եմ հուճճ անում —
Հի՛ պ, հո՛ պ, հե՛ պ,
Հի՛ պ, հո՛ պ, հե՛ պ:

— Ախ, ինչ լավ է, յեկ սովորենք,
Մենք ել այսպես հուճճ անենք,
Հի՛ պ, հո՛ պ, հե՛ պ,
Հի՛ պ, հո՛ պ, հե՛ պ:

1689
38

Ա Ր Ե Վ

Արև, արև, դու մեզանից
Յերբ հեռացար դեպ հարավ,
Չմեռն յեկավ և ամեն ինչ
Հափշտակեց ու տարավ:

Միրուն արև, ել մի գնար,
Մեզ մի թողնիր քեզ կարոտ,
Քեզ կրպատվենք, քեզ կըզովենք
Միշտ, իրիկուն, առավոտ:

Վորքան գոհ ենք, վոր դու բերիր
Գարնան անուշ յեղանակ,
Ախ, յերանի գարուն լինի
Տարին բոլոր ժամանակ:

Տես, թե ինչպես փթըթել են
Ծառ ու ծաղիկ, կանաչ խոտ,
Տես թե ինչպես տարածվել և
Ամենայն տեղ անուշ հոտ:

Քեզ են գովում թռչնիկները
Իրանց քաղցը դայլայլով,
Հովիվը իր մեզմ սրինգով,
Հոտաղն անուշ հոլովով:

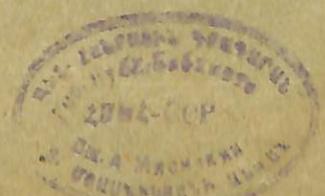
Չե, արև ջան, ել չըգնաս,
Ել չըթողնես մեզ կարոտ,
Գնա քնիր գիշերները,
Առավոտը յեկ մեզ մոտ:

Մ Ա Ն Ո Ւ Շ Ա Վ

Միրուն մանուշակ, ինչո՞ւ յես թոռմեր,
Կապույտ աչիկներդ ինչո՞ւ յես փակել,
Քեզ ո՞վ նեղացրեց, ո՞վ վատ բան ասեց,
Քո անուշ հոտովդ ո՞վ չը գմայլվեց:

— Միրուն մանուկներ, դուք ինձ սիրեցեք,
Իմ ծաղիկներից փնջեր կապեցեք,
Բայց կոշտ ձեռներից, կոպիտ ճանկերից
Ինձ չազատեցիք, չըպահպանեցիք:

Քնքույշ սրտերը շուտ են կոտրվում,
Քնքույշ ծաղիկները շուտ են թառամում.
Քանի վոր անխիղճ մարդիկ կըլինեն,
Յերկար չեմ ապրիլ յես այս աշխարհում:

ԼՈՒՍՆԱՅ

— Հայրիկ, ինչո՞ւ մեր Բողարը
Միշտ հաչում է լուսնի վրան,
Մի՞թե պայծառ լուսնիակը
Մեկ փաս է տալիս նրան:

— Վոչ, վորդյակ իմ, վոչ թե փաս,
Այլ լույս, միայն լույս է տալիս,
Իսկ շանն՝ իբրև գայլի ցեղի՝
Լույս գիշերը գուր չի գալիս:

Բայց լուսինը խոմ չըզիտե՞,
Վոր իր վրա հաչողներ կան, —
Նա լուռ ու մունջ՝ բակ բուրբա՞՝
Շարունակում է իր ճամպան:

«Մենք ել, վորդյակ, լուսնի նման
Պետք է լույս տանք մութ աշխարհին,
Յե՛վ համարենք, թե չենք լսում
Մեզ վրբա գուր հաչողներին»:

ԳՐՆԸ 60 Կ.

170

6459

Գ. ԱԳԱՅԱՆ
ՏՒԽՈՏՎՕՐԵՆԻԵ
ԴԻՅ ԱՐՄ ՍՏՐ, ԵՐԵՎԱՆ

891.99Մ.
Q-44